

TALEPAPIR

Den 13. juni 2022

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål AU

Vil ministeren redegøre for, hvad Danmark har gjort for at gøre andre lande bedre til at opfylde de verdensmål, som ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri har ressortansvar for?

Svar

FN's 17 Verdensmål har siden vedtagelsen i 2015 været kompasset for den globale bæredygtige udvikling. De 17 mål og 169 delmål, dækker alle områder af vores samfund, herunder også fødevarerektoren. Deres bredde er en kæmpe styrke.

Verdensmålene er centrale for regeringen. Det går igen i både den udenrigspolitiske strategi, den udviklingspolitiske strategi og handlingsplanen for verdensmålene.

Verdensmålene fungerer som pejlemærker for vores internationale arbejde på fødevarerområdet.

TALEPAPIR

Vi udbreder vores gode, danske erfaringer gennem både FN, EU og det nordiske samarbejde. Og vi danner blandt andet stærke samarbejder med andre landes myndigheder.

På den måde bidrager vi til, at andre lande også bliver bedre til at opfylde verdensmålene. Men vi henter jo også selv inspiration fra andre. De mest centrale verdensmål på Fødevareministeriets område er:

- Mål 2, der er fokuseret på at stoppe sult. På fødevareområdet handler det blandt andet om bæredygtig landbrugsproduktion og fødevarer,
- Mål 12, der har fokus på ansvarligt forbrug og produktion. På fødevareområdet omhandler det blandt andet madspild og fødevaretab, og
- Mål 14 der dækker livet i havet. På mit ministerområde handler det særligt om fiskeri.

TALEPAPIR

Jeg vil fokusere på de områder, der hører under Fødevareministeriet.

Det er dog klart, at tingene hænger sammen. Når vi har indsatser på fødevareområdet, så har det ofte forbindelse til eksempelvis Verdensmål 3 om sundhed, Verdensmål 15 om livet på land og Verdensmål 17 om partnerskaber.

Vi er meget opmærksomme på samspillet mellem de forskellige mål og delmål.

Indledningsvist vil jeg gerne nævne landbrugsaftalen fra 2021. Jeg er meget stolt af aftalen. Den bringer landbruget ind i en ny tidsæra, hvor klima er i højsædet. Der er stor interesse for landbrugsaftalen, når jeg er ude i verden.

Aftalen medfører også en massiv teknologisk udvikling i landbruget. En udvikling der ikke kun kommer Danmark til gavn. Men som også vil bidrage til indfrielse af verdensmålene i resten af verden.

TALEPAPIR

Dernæst, er EU samarbejdet helt centralt. EU har tilsluttet sig verdensmålene og spiller en afgørende rolle ved at gå foran som et godt eksempel.

Et eksempel er Kommissionens jord til bord-strategi, som bredt berører både mål 2 og 12. Den sætter den overordnede ramme for EU's fremtidige arbejde for en grøn omstilling af EU's fødevarer-systemer.

Som led i strategien har Kommissionen blandt andet udarbejdet en økologisk handlingsplan med et mål om, at mindst 25 pct. af EU's landbrugsareal er økologisk dyrket i 2030.

Kommissionen vil også fremsætte forslag, der sikrer en bæredygtig fødevarerproduktion og understøtter et bæredygtigt forbrug af fødevarer.

TALEPAPIR

Også på fiskeri, som blandt andet er delmål 14.4 og 14.6 arbejder EU for bæredygtighed. Det sker blandt andet med de fiskeripartnerskabsaftaler, som EU indgår med tredjelande.

I mange af disse aftaler afsættes der særlige midler til at understøtte opbygningen af kompetencer inden for bæredygtig fiskeriforvaltning.

Kigger vi på det globale, er vi aktive med en række af indsatser.

Først og fremmest afholder vi i Danmark hvert år World Food Summit. Her samler vi verdens ledende eksperter og meningsdannere og drøfter løsninger på de globale udfordringer på fødevareområdet. Særligt det der vedrører Verdensmål 2 og 12.

I år var fokus på bæredygtige fødevarer og reduktion af drivhusgasudledninger. Formålet var blandt andet at finde trædesten frem mod COP27.

TALEPAPIR

Forhåbentligt kan det bidrage til at sætte fødevarer-systemerne på dagsordenen til klimatopmødet.

World Food Summit spiller også ind i Danmarks opfølgning på FN's fødevaretopmøde, der fandt sted i efteråret 2021.

Som opfølgning på FN-topmødet er der iværksat en række koalitioner. De skal fremme globalt samarbejde om fødevarerrelaterede emner med henblik på indfrielse af FN's verdensmål.

Danmark indgår i koalitioner om sund kost, madspild, agro-økologi samt skolemad i udviklingslande.

På madspild, som er delmål 12.3, har vi en række initiativer, der handler om at halvere det globale madaffald inkl. madspild og reducere fødevarer-tab.

TALEPAPIR

Den danske regering nedsatte i 2019 tænketanken ONE\THIRD, der samler aktører på tværs af værdikæden om at reducere madspild.

Den er et kerneeksempel på den danske tilgang, som andre lande lader sig inspirere af.

Antibiotikaresistens er en international trussel mod folkesundhed. FN advarede i 2019 om, at antibiotikaresistens risikerer at slå 10 mio. mennesker ihjel hvert år fra år 2050. Indsatsen falder under delmål 2.4 om bæredygtig fødevareproduktion.

Danmark har derfor taget initiativ til etablering af et internationalt center for ansvarlig brug af antibiotika. Der arbejdes ud fra et tværfagligt "One Health"-perspektiv. Der ses på både menneskelig sundhed, dyresundhed og miljødimensionen. Centeret har særligt sigte på at hjælpe lav- og middelindkomstlande.

TALEPAPIR

Gennem DANIDA under Udenrigsministeriet har Fødevareministeriet myndighedssamarbejder med en lang række lande i hele verden. Kenya, Nigeria, Indonesien, Vietnam og flere andre.

Her samarbejder vi med myndigheder, organisationer, virksomheder og lokalsamfund. Vi har bredt fokus på både Verdensmål 2 og 12.

Vi samarbejder om konkrete projekter, som har fokus på blandt andet fødevaresikkerhed, dyresundhed, antibiotikaforbrug og meget andet.

Derudover har vi bilaterale samarbejdsaftaler med flere andre lande og regioner. I USA samarbejder vi eksempelvis med Californien om udvikling af en mere bæredygtig mejeriproduktion.

Aktiviteter der bidrager til indfrielsen af blandt andet delmål 2.4 og en bæredygtig fødevareproduktion.

TALEPAPIR

Danmark er også aktiv på afskovning. Udvidelser af landbrugsarealer er årsag til ca. 80 pct. af den globale afskovning. Skovene er hjem for 80 pct. af klodens flora og fauna. Og er hjem for, eller bidrager til at brødføde ca. 25 pct. af verdens befolkning.

Problemet er globalt, og vi skal finde løsninger i fællesskab. Danmark deltager i en global koalition – den såkaldte FACT¹-dialog.

Danmark er også medlem af Amsterdam-Partnerskabet, som arbejder for afskovningsfri handel. I fællesskab med andre lande prøver vi at finde løsninger på de store problemer.

Afskovning går på tværs af dagsordener og vedrører blandt andet delmål 2.4 om modstandsdygtig landbrugspraksis og 2.5 om genetisk diversitet. Men også mål 15 om livet på land, som hører under Miljøministeriet.

---

¹ Udtales "fakt". FACT: Forest, Agriculture and Commodity Trade.

TALEPAPIR

Endelig deltager vi også i de multilaterale fora. Det drejer sig især om FN's Fødevare- og Landbrugsorganisation (FAO), Verdenshandelsorganisationen (WTO), Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE) og OECD.

Så vi samarbejder på mange forskellige niveauer med andre lande. Så både de og Danmark selv kan indfri verdensmålene.

Verdensmålene dækker meget bredt og mange forskellige indsatser, men det er efter min mening også en af de store styrker. Vi skal helt klart bidrage med vores erfaringer, men også lære af andre landes indsatser på fødevareområdet.

Tak for ordet.